

www.cartesiusmuseum.org

De Kracht

2 juni 2014 Werkspookathedraal

Van

Doen

Opendag

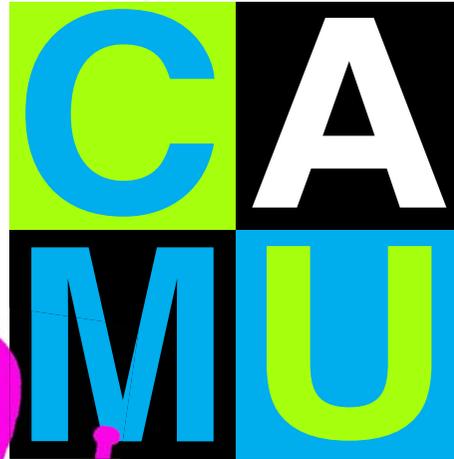
Voor aanmelding zie:
www.cartesiusmuseum.nl

Opendag

Maandag 2 juni 2014

Waar conservatoren hun ervaringen en ideeën delen met een geïnteresseerd publiek.

De Kracht Van Doen

Utrecht City by Doing

Practicum

Mens & Techniek en Creatieve ambachten

Arena's

- Mobiliteit 4.0
- De stad als kunstzinnig atelier
- Studenten & Ontwerpen in de Werkspoorkathedraal

Plus

- Zesde editie van de CAMU Ideeënmarkt
- Video Groene economie in het Cartesiusgebied
- De creatieve maakindustrie, presentaties vanuit het LunaLab van LunaWorX

Tenslotte

Gemeenschappelijk eten

'Kantelen en Veranderen in de stad doe je zo!'

Voor aanmelding zie:
www.cartesiusmuseum.nl

De Stedenfluisteraar

Cartesiusland

Cartesiusland: het Utrechtse Werkspoorgebied met het Cartesius Museum (CAMU), LunaWorX, Cartesius Playground, v/h Cultuurhotel, kunstenaars, HKU- en Vlampijpateliers, Vriendinnen van Cartesius, creatief en maakondernemers en last but not least bewoners. Plus: een eigen kathedraal én een afvalscheidingstation. In Cartesiusland wordt artistieke creativiteit gewonnen. Deze bijzondere grondstof is rijkelijk aanwezig. In ieder gebouw of plek is een ader te vinden van de enkele jaren geleden ontdekte Cartesiusmijn. In dit gebied transformeren nieuwe ambachten de dynamiek van het oude Werkspoor in een op de toekomst gerichte, creatieve maakindustrie.

De inwoners van Cartesiusland kiezen voor stedelijk DIY/DIT (Do It Yourself/Do It Together)-pionieren en wijzen inmening van bovenaf af. Cartesiusland heeft een eigen dorpsplein, stimuleert belastingbetaling in natura, herbergt markten gericht op duurzaamheid (met een eigen munt - de CAMU) en werkt aan een bloeiend toerisme langs het Amsterdam-Rijn-

kanaal inclusief binnenhaven. Het aldaar te vestigen edutainmentpark GO APE/-ROBOPARK beoogt een nieuwe, humane waarde te ontwikkelen in de relatie mens-machine.

Het Cartesius Museum inspireert alle betrokken partijen tot vernieuwende samenwerking. De CAMU University is een mobiele co-creatie karavaan van artistieke en innovatieve kennis voor stedelijke vernieuwing.

Cartesiusland wil een speciaal Creative Charter met de gemeente Utrecht afsluiten om de ruimtelijke en (inter-)culturele integriteit van het gebied te waarborgen. Na 5 jaar (in 2019) besluiten de inwoners bij referendum in welk verbond het dan zelfvoorzienend en CO2-neutraal Cartesiusland opgaat voor de volgende vijf jaar.

2 juni 2014.

In het kort

Op maandag 2 juni 2014 opent het Cartesius Museum zijn deuren voor een publiek dat geïnteresseerd is in de innovatieve praktijken van curatoren. Deze ondernemende curatoren gaan een dialoog aan over hun ervaringen en ideeën die zij het seizoen 2013/2014 hebben opgedaan. Het kader van de dialoog wordt bepaald door het motto van de dag: **DE KRACHT VAN DOEN met een speciaal accent op creatieve ambachten**. De kern is de ervaring dat vernieuwingen zich met name uiten in concrete vormgevingen (producten, diensten, wijzen van werken). Deze vernieuwingen worden geschetst door een drietal arena's: Mobiliteit 4.0; De Stad als Atelier; en Studenten & Ontwerpen in het Cartesiusgebied. Daarnaast is er een speciaal practicum rond mens & machine. Tijdens de open dag is er ook een videoboodschap over het van onderop werken aan een groene economie in het Cartesiusgebied. De opendag wordt afgesloten met een gemeenschappelijk eten rond 'Veranderen & Kantelen' met actieve bijdragen van directeurs van maatschappelijke fondsen en beleidsmedewerkers van stad en provincie Utrecht. De op 2 juni beoogde dialoog rond **Utrecht City by Doing** heeft tot doel de kennis binnen het Cartesius Museum te delen, een breder bereik te geven maar bovenal gezamenlijk de aanwezige kennis op een ondernemende manier naar een hoger plan tillen. *In deze presentatie wordt meer in detail de opendag geschetst ten behoeve van potentiële partners.*

Het Cartesius Museum initieert en stimuleert vanuit het Utrechtse Cartesiusgebied activiteiten waarbij vernieuwende samenwerking centraal staat tussen creatief professionals uit alle disciplines onderling en ondernemers en partijen uit andere sectoren. Activiteiten die een eigen agenda hebben en vertrekken vanuit het principe DIY/DIT (Do It Yourself/Do It Together). Die samenwerking kenmerkt zich door een visie op de positie van creatief professionals in een veranderende marktmaatschappij met name binnen stedelijke contexten. De opendag is programmatisch in handen van de Cartesius Museum University.

Het Cartesius Museum wil actief bijdragen aan een eigentijds en internationaal profiel voor de stad Utrecht met accenten op *kennis, cultuur én doen*.

Voor juni 2015 staat tijdens de Grand Départ van de Tour de France een internationale editie van de Cartesius Museum Opendag in de planning.

Inhoudsopgave

[De stedenfluisteraar | 2](#)

[In het kort | 3](#)

[1. Over ons | 4](#)

[2. Co-creatie van kennis | 5](#)

[3. Programma Opendag 2 juni 2014, op hoofdlijnen | 6](#)

[4. Programma Opendag 2 juni 2014, in detail | 7](#)

[5. Opbrengsten | 11](#)

[6. Partners | 14](#)

[Contact | 16](#)

1. Over ons

Het Cartesius Museum initieert en stimuleert vanaf 2012 vanuit het Utrechtse Cartesiusgebied - het voormalige Werkspoorkwartier - activiteiten waarbij de vernieuwende samenwerking onderling centraal staat tussen creatief professionals uit alle disciplines, en met ondernemers en partijen uit andere sectoren. Die samenwerking kenmerkt zich door een visie op de positie van creatief professionals in een veranderende marktmaatschappij. De activiteiten zijn niet alleen gericht op het professioneel inzetten van de potentie van creativiteit bij concrete innovatievraagstukken maar geven ook richting aan een 'economie 3.0'; een kanteling die de focus verlegt van de waarde van (louter) geld naar intrinsieke waarden en duurzame betekenissen binnen onze maatschappij.

De activiteiten worden door de ca. 25 conservatoren van het Cartesius Museum uitgevoerd en hebben een eigen bestaansrecht, planning, groep van actoren en kostenstructuur. De conservatoren dragen daar ook zelf de verantwoordelijkheid voor op basis van het beginsel DIY/DIT (Do It Yourself/Do It Together). Zij worden door het Cartesius Museum uitgenodigd

hun ambitie binnen een duidelijk omljnd inhoudelijk kader te formuleren en de activiteiten uit te rollen. Zij worden daarbij actief ondersteund door methodische kennis, structurering, netwerkcontacten, bemiddeling (tussen creatief professionals, intermediairs, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties), marktpositionering en promotie in samenhang met andere activiteiten binnen het Cartesius Museum.

Het Cartesius Museum vindt onderdak in vele fysieke en virtuele plekken met als thuisbasis de Werkspoorkathedraal, een industrieel erfgoedmonument in het hart van het Cartesiusgebied.

Voorbeeldstellende projecten maken tastbaar waar het Cartesius Museum voor staat, hoe men hier aan kan deelnemen en welke concrete resultaten daarbij kunnen worden verwacht. Om aan te kunnen geven op welke manier de projecten bijdragen aan de doelstellingen, hanteert het Cartesius Museum een indeling die rekening houdt met vier aspecten: (1) economische innovaties ('duurzaamheid'), (2) maatschappelijke innovaties ('participatie'), (3) artistieke innovaties ('betekenisgeving'), en (4) vrijetijdsinnovaties ('beleving'). Deze indeling is (door het HKU-Lectoraat Kunst en Economie HKU/IPCICO/Via Traiectum) ontwikkeld om de innovatiekracht te tonen van het creatieve MKB binnen de verschillende maatschappelijke velden.

Utrecht profileert zich als stad van kennis en cultuur. De traditionele, grootschalige maakindustrie is uit de stad verdwenen. Nieuwe creatieve, kleinschalige en ambachtelijke werkplaatsen komen ervoor in de plaats, met name in het Cartesiusgebied. Voor het Cartesius Museum is het perspectief dan ook: Utrecht de stad van kennis, cultuur én doen!

Een perspectief dat op landelijke schaal steeds meer wordt herkend gezien de belangstelling van de media en creatief professionals uit andere delen van het land.

Vandaar: Utrecht City by Doing!

2. Co-creatie van kennis

Vanaf zijn oprichting in 2012 heeft het Cartesius Museum de gezamenlijke totstandkoming van nieuwe kennis omtrent stedelijke dynamiek en vernieuwende samenwerking als één van de bouwstenen van het Cartesius initiatief beschouwd. Dit is tot uiting gekomen door gezamenlijke projecten op basis van DIY/DIT (Do It Yourself/Do It Together). En met name door studenten met hun docenten uit te dagen om aan het innovatievermogen binnen het Cartesiusgebied bij te dragen. Een voorbeeldproject betreft het ontwerpen van een duurzaam uitgaansgebied voor de kleine haven achter het Werkspookkathedraal. Ruim 60 studenten van MBO Utrecht hebben op basis van cultureel ondernemerschap gewerkt in zelfsturende teams en konden aan het eind van de dag gezamenlijk hun ontwerp tonen dat van feedback werd voorzien door een panel van deskundigen. Door het accent te leggen op het DIY/DIT-karakter van dit soort opdrachten voor MBO, HBO en WO kan gesproken worden van het Cartesius Museum als 'Het Klaslokaal van de Toekomst'. Om de kenniscreatie rond DIY/DIT een meer structureel karakter te geven is de Cartesius Museum University opgericht.

Kernproducten zijn de maandelijkse lezingen en de opendagen, voor het eerst georganiseerd op 2 juni 2013. Speciaal voor deze ontmoeting, toen voornamelijk voor een intern publiek, is het onderzoeksverslag Co-Creatie van Kennis - over samenwerken, innoveren en leren (SIL) - verschenen. De opendag van 2 juni 2014 voegt een nieuwe dimensie toe aan deze SIL-kenniscreatie door een dialoog met een geïnteresseerd publiek aan te gaan en af te sluiten met een gemeenschappelijke maaltijd over Kantelen en Veranderen doe je zo!

Het Cartesius Museum en de Cartesius Museum University streven ernaar nieuwe kennis te delen met initiatieven en kenniscentra elders in de regio en in het land. Kennis die tot stand komt via Doing by Learning (proefondervindelijk ontstaan theorie en reflectie); kennis die het karakter draagt van Workplace based Knowledge & Innovation (Vernieuwend doen & denken vanuit de werkvloer of de wijk). Door deze nieuwe kennis te delen ontstaat verbreding (qua deelnemers) en tegelijkertijd verdieping (per thema). Het is de ambitie om van het Cartesiusgebied een internationaal curriculum te maken met regelmatige ontmoetingen, in samenwer-

king met gelijkgezinde partners uit de regio (HKU, UU, HU, provincie, gemeente, kennisinstellingen) en daarbuiten.

Om die reden zal de opendag van het Cartesius Museum in de eerste week van juni 2015 meerdaags zijn en een internationaal karakter dragen. Immers in Utrecht staat het jaar 2015 in het teken van de Grand Départ van de Tour de France (werktitel opendag: Tour d'Activité Artisanale).

Facts & Findings activiteiten Cartesius Museum 2012/2013

- 14 onderwijsactiviteiten, bereik ca. 1.200 leerlingen/studenten, 38 leerkrachten/docenten
- 32 culturele activiteiten, bereik ca. 3.500 burgers, 25 bedrijven, 45 maatschappelijke organisaties en overheden
- 125 bemiddelingen, 50% creatief professionals, 35% maatschappelijke organisaties en overheden 15% bedrijfsleven
- 7 onderzoeksopdrachten, Universiteit Utrecht, Hogeschool Utrecht, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, MBO Utrecht, bereik 45 studenten
- 25 Cartesiusstafels, bereik ca. 150 kunstenaars en andere creatief professionals, buurtbewoners, ambtenaren, ondernemers
- 10 Openbare Lessen en lezingen, bereik ca. 220 burgers, kunstenaars/ontwerpers, innovatie experts, beleidsmakers, onderwijs en wetenschap.

Bron: www.cartesiusmuseum.org

De Kracht Van Doen

programma Opendag
2 juni 2014 op hoofdlijnen
locatie Werkspoorkathedraal

13.30 INLOOP

Koffie en thee.

14.00 OPENING

door Giep Hagoort en Erik Uitenbogaard.

14.05 PRACTICUM MENS & MACHINE/CREATIEVE AMBACHTEN

Conservatoren: Jan Hoogstraten en Pim Rooymans in samenwerking met Marion Poortvliet, Iris de Jong en creatief ondernemers van LunaWorX.

Inzet: Wordt het Werkspoor een proeftuin over nieuwe technologie waar de menselijke factor centraal staat? Ja zeggen LunaWorX, GO APE en ROBOPARK. Zij bouwen samen met de deelnemers aan de installaties Water Vuur Lucht Aarde. Parallelsessie over Mobiliteit 4.0

14.05 Parallelsessie MOBILITEIT 4.0

met Karel Jansen (Hogeschool Zuyd), Kria Djoijoadhiningrat (Rosastudio), Eva Slie-rendrecht (Vitamine Blij) i.s.m. Kracht van Utrecht.

15.30 Pauze

Expositie: NIGHTLINES, EN ROUTE

Foto's van Joke van den Berg.

15.45 ARTISTIEKE INTERVENTIES IN DE STAD

door: Expodium/Nikos Doulos, Friso Wiersum en Bart Witte

Inzet: Artistieke interventies. Of: hoe kunst en de participatie samenleving niet altijd gelukkig trouwen.

16.30 STUDENTEN EN ONTWERPEN

door: Erik Uitenbogaard (hoofdconservator) i.s.m. Daniel Cuppens (HKU), Rob Korver, Erwin Slegers (HKU), Kees Geevers (HU).

Inzet: Docenten van ontwerpopleidingen zijn op zoek naar vernieuwende samenwerkingsvormen en uitdagende ontwerp opdrachten voor hun studenten.

17.15 NETWERKBORREL en Hyde Park (onder meer over Terugblik creatieven op U2018, Provincie2040)

18.00 GEZAMENLIJK ETEN 'Kanteloep en doorkantelbroodjes'

m.m.v. Radia Elgarbi (Remake, observaties), Harm van den Heiligenberg (provincie Utrecht), Hans Mommaas (Universiteit Tilburg). Choreografie: Mariken Gaanderse en Miranda Huiden.

20.00 INFORMEEL NAPRATEN

Doorlopend: video John Huige over groene economie, expositie Nachtlijnen - Joke van den Berg, CAMU-Ideeenmarkt.

Met inzet van studenten EventLab MBO Utrecht

wijzigingen voorbehouden

Voor aanmelding zie:
www.cartesiusmuseum.nl

4. De Kracht Van Doen: programma Opendag 2 juni 2014, in detail

13.30 uur INLOOP, KOFFIE EN THEE

Iris van Meegdenburg en Lieke Dijkstra, studenten kunst en economie HKU, zetten koffie en thee en heten de deelnemers van harte welkom. Zij organiseren de eerste ontmoetingen met de deelnemers en de conservatoren via informatietafels, stands, koffiehoecken, etc.

13.30-21.00 uur DOORLOPEND

- LunaWorX is een creatief productie- en entertainmentbedrijf, gevestigd in het Cartesiusgebied. Binnen het LunaLab wordt de nieuwe maakindustrie creatief vormgegeven. Creatieve ambachten worden gecombineerd met digitale technieken en nieuwe materialen. De bezoeker kan kennismaken met dit laboratorium (tijden: 14.05-15.30).
- In zijn videoboodschap geeft John Huige, conservator economische veerkracht, suggesties hoe het Cartesiusgebied zelf een economie van duurzaamheid concreet gestalte kan geven. De kijker gaat een dialoog met hem aan de hand van hun geschreven reacties. Deze reacties stimuleren andere kijkers om ook hun bijdrage te leveren. Vervolgens komt John Huige met een follow up tijdens zijn derde CAMU lezing in het seizoen 2014/2015.
- De zesde editie van de CAMU Ideeënmarkt wordt eenmalig verplaatst van de vaste eerste woensdag van de maand naar

de opendag van 2 juni. De markt is een verzameling creatieve ideeën op A4 formaat ten behoeve van ondernemers in het Cartesiusgebied en daarbuiten.

Afgedankte ideeën worden ingezameld en ge-upcycled. Plus het laatste markt-nieuws: interviewresultaten over de betrokkenheid van creatief professionals en het mislopen van de titel U2018: wat leren zij van deze ervaring?

Tijdens korte impulsessies wordt speciale aandacht gegeven aan jonge creatieven die hun eigen idee voor het voetlicht kunnen brengen.

Organisatie: Iris van Meegdenburg en Lieke Dijkstra, studenten HKU. Deelname aan de Ideeënmarkt kost 10 CAMU (geld-eenheid van het Cartesius Museum).

14.00-14.05 OPENING door Giep Hagoort en Erik Uitenbogaard

Giep Hagoort is initiator van de Cartesius Museum University. Erik Uitenbogaard is hoofdconservator en initiator van het Cartesius Museum.

14.05-15.30 uur PRACTICUM MENS & MACHINE/CREATIEVE AMBACHTEN

Conservatoren: Jan Hoogstraten en Pim Rooymans in samenwerking met Marion Poortvliet, Iris de Jong en creatief ondernemers van LunaWorX.

Inzet: Wordt het Werkspoor een proeftuin over nieuwe technologie waar de menselijke factor centraal staat? Als het aan de initiatiefnemers LunaWorX, GO APE en ROBOPARK ligt, moeten we hiermee serieus rekening houden.

GO APE stimuleert energieopwekking door menskracht en ROBOPARK stelt de komst van humanoids centraal (in zorg, onderwijs en entertainment). LunaWorX maakt

‘dingen’ die in eerste opzicht onmogelijk lijken.

Het Practicum biedt kleinere groepen deelnemers een wisselend programma aan waarin de conservatoren hun recente inzichten zullen delen. Ook worden op basis van het thema Water Vuur Lucht Aarde installaties getoond die de menselijke bewegingskracht tot energiebron hebben. De deelnemers krijgen concrete ontwerp vragen voorgelegd en raken daarmee actief betrokken bij het actuele ontwerp- en maakproces.

Marion Poortvliet is mede-oprichter van Crafts Council Nederland (CCNL), een platform waar vakmanschap ontwikkeld en geactualiseerd wordt.

Parallelsessie

14.05-15.30 Arena 1: MOBILITEIT 4.0

Conservatoren: Giep Hagoort, Karel Jansen, Kria Djyoadhiningrat, ism Kracht van Utrecht, STUDIO ROSA, ASOM en Eva Slie rendrecht.

Inzet: Nieuwe concepten van mobiliteit ontwerpen binnen een stedelijke context. Stedelingen bewegen zich in de stad per voet, per fiets, per boot, met het openbaar (rail)vervoer en hun auto.

De traditionele hegemonie van de auto met het bijbehorende individueel gemak wordt afgezet tegen de collectieve noodzaak van bereikbaarheid, luchtkwaliteit, veiligheid en kwaliteit van wonen, werken en recreëren. De technologie staat daarbij niet stil. De e-bike en de scootmobiel zijn hier een goed voorbeeld van maar ook technische systemen van registratie en informatievoorziening. Deze technologie maakt het mogelijk dat een stedelijk DIY Mobility ontstaat van delen in gebruik in plaats van bezit. Wellicht moeten we naar

een nieuw integraal stedelijk concept van bewegen, wonen en werken dat de aansluiting op regionale en landelijke verkeerswegen herdefinieert. Kunstenaars kunnen daarbij een creatieve functie vervullen.

Is Mobiliteit 4.0 de oplossingsrichting?

We gaan aan de slag en leggen elkaar een aantal ontwerpen van stedelijke gebieden, knelsituaties en DIY/DIT (Do It Yourself/Do It Together)-innovaties voor. Bijvoorbeeld: Aanpak van de fietsjungle op het Utrechtse Westplein nabij het Centraal Station, nieuwe mobiliteit in het industriële Cartesiusgebied, de ontwikkeling van een Amsterdam-Rijnkanaal wAteRTainment tussen Amsterdam en Maastricht, etc.

Expositie:

NIGHTLINES, EN ROUTE

Foto's van Joke van den Berg

In haar fotoserie Nightlines legt beeldend kunstenaar Joke van den Berg het lichtspel vast dat zich afspeelt op nachtelijke snelwegen.

Circa 15.30-15.45 Pauze

15.45-16.30 Arena 2 ARTISTIEKE INTERVENTIES IN DE STAD

Conservatoren: Expodium/Nikos Doulos, Friso Wiersum en Bart Witte
Inzet: Artistieke interventies.
Of: Hoe kunst en de participatie samenleving niet altijd gelukkig trouwen
Traditionele methoden voor planologie, nieuwbouw, renovatie en onderhoud maken plaats voor creatieve concepten. Daarbij kan je denken aan Klushuizen, aan apps die nieuwe wijken vast verbeelden, of aan safari's door Vinexlocaties. Wat zij gemeen hebben is een exotische, in de zin van niet endogene, functie: Het standpunt van de deelnemer aan een interventie is per definitie die van een buitenstaander. Voor kunstenaars is dat niet erg, voor een buurman in spé is het lastiger. Er zit dezelfde tweedeling achter als bij het begrip participatie samenleving. De well off kunnen er in meedraaien, de lesser off voelen zich nog meer in de steek gelaten. Om van kunstenaars te verlangen dat zij bij planologische uitdagingen de wegbeiders voor gentrificatie zijn, is het woord bij de daad voegen. Niet alle creatief professionals zijn zich bewust van deze rol. Graag wordt vastgehouden aan de onafhankelijkheid: Artistieke interventies kunnen aan kaarten, maar niet oplossen. Artistieke interventies zijn er voor de kunst, niet voor het welzijn. Kloppen die aannames? Expodium toont tijdens de opendag van 2 juni een staalkaart van haar interventies en vraagt aan het publiek om dat stap voor stap actief mee te maken. Expodium is met onder meer Bootcamp Program/Nightwalkers actief in Helsinki (FIN), Donggu (KOR) en Detroit (USA). In het Utrechtse Kanaleneiland realiseerde Expodium een onderzoeksproject met in-

ternationale kunstenaars in combinatie met een sterke betrokkenheid van de bewoners. De ateliers werden tijdelijk gevestigd in flats die bestemd waren om afgebroken te worden. Voor het Cartesiusgebied heeft Expodium samen met Autobahn een C3L complex ontworpen met als doel ontmoeting, archivering en kennisontwikkeling.

16.30-17.15 Arena 3 STUDENTEN EN ONTWERPEN

Conservatoren: Erik Uitenbogaard en Robert-Jan Hofhuis i.s.m. Daniel Cuppens (HKU), Rob Korver (HKU), Erwin Slegers (HKU), Kees Geevers (HU).
Inzet: Docenten van ontwerpopleidingen zijn op zoek naar vernieuwende samenwerkingsvormen en uitdagende ontwerp opdrachten voor hun studenten. In de Werkspoor-kathedraal vinden zij een uitgelezen kans om nieuwe onderwijspraktijken te beoefenen. Vanuit sterk wisselende vertrekpunten gaan diverse groepen aan de slag. Tijdens arena 3 doen docenten verslag van hun opdrachten en van de wijze waarop de studenten daarmee zijn omgegaan. Woorden als 'interdisciplinaire samenwerking', 'complexiteit' en 'creatief proces' lijken een nieuwe invulling te krijgen.
De docenten gaan een gesprek met de deelnemers aan over de vraag op welke vernieuwende wijze studenten een rol kunnen spelen in de inrichting van gebouwen en gebouwde omgevingen. De Werkspoor-kathedraal geldt als referentie. Is er een nieuwe, meer pionierende rol voor de opleidingen weggelegd? In hoeverre moet het ambachtelijk ontwerpen aan de teken tafels en computers centraal gesteld worden? Maar ook: hoe kan het leren en

ondernemen binnen opdrachten gecombineerd worden en verder groeien?

17.15-18.00 NETWERKBORREL en Hyde Park (onder meer over Terugblik creatieven op U2018, Provincie2040)

18.00-20.00 Gezamenlijk eten 'Kantelsoep en doorkantelbroodjes'

Inspiratie & choreografie: conservatoren: Mariken Gaanderse (De Vonkeling/verbindende ervaringen) en Miranda Huiden. Organisaties zijn alom in verandering. Bestaande werkwijzen en opvattingen worden gekanteld naar een organisatie 3.0 (horizontaal, duurzaam, creatief, menselijke maat, interactieve initiatieven). De conservatoren van CAMU nemen daarin een vooruitgeschoven positie in. Waarin zijn zij succesvol, wat kan beter en hoe leren zij met elkaar en - vandaag - met de bezoekers? Tevens rapporteert Radia Elgarbi, Remake, over haar observaties van de dag. Een bijzondere groep eetgasten wordt gevormd door professionals die bij de gemeente Utrecht werkzaam zijn. Op 2 juni viert de stad haar jaarlijkse Stadsdag, een uitgelezen moment om deze medewerkers bij de dialoog te betrekken. Ook zijn directies van fondsen uitgenodigd aan de dialoog deel te nemen. Zij immers bezitten unieke kennis omtrent maatschappelijke bewegingen aan de hand van de talrijke projecten die zij ondersteunen. Mmv Harm van den Heiligenberg, Provincie Utrecht, Femie Willems Fonds voor Cultuurparticipatie. Hans Mommaas, conservator cultuur en duurzame gebiedsontwikkeling sluit dit kanteldiner met enkele scherpe observaties af.

20.00 INFORMEEL NAPRATEN
21.00 EINDE

MET INZET VAN DE STUDENTEN EVENTLAB VAN MBO UTRECHT

Wijzigingen voorbehouden

Zie voor de actuele versie van het programma: www.cartesiusmuseum.org
Betreden van de locaties voor eigen risico.

5. Opbrengsten De Kracht Van Doen

ALGEMEEN

De opendag De Kracht Van Doen van 2 juni 2014 zal een aantal nieuwe inzichten opleveren, met name op de volgende terreinen:

- **Stedelijke mobiliteit**, concretisering van het idee dat mobiliteit een sociale innovatie betreft in handen van betrokken inwoners van de stad (M 4.0);
- **Creatieve ambachten**, de wijze waarop belangstelling kan worden georganiseerd voor de nieuwe creatieve maakindustrie;
- **Mens & Machine**, de creatieve mogelijkheid van het opwekken van energie aan de hand van menskracht, mede in confrontatie met de komst van robots (humanoids) op allerlei maatschappelijke terreinen (zorg, onderwijs, entertainment);
- **Artistieke interventies**, internationaal inzicht verkrijgen in nut en noodzaak van interventies door kunstenaars in stedelijke contexten;
- **Uitdagingen voor studenten**, antwoorden op de vraag op welke wijze docenten in interdisciplinair verband aan kunnen sluiten op innovatieve ontwerpprocessen, met als voorbeeld de Werkspookathedraal;
- **Maak je eigen economie**, de opbrengst van een videoproject waarin deelnemers worden gestimuleerd eigen ideeën vorm te geven;
- **Hier-en-Nu Feed back**, door observaties van gasten over bovenstaande thema's, wat is geleerd op de gebieden Samenwerken en Innoveren?

BREDER BEREIK

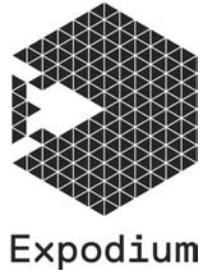
De resultaten en de gevolgde werkprocessen tijdens de opendag dienen een breder en optimaal toegankelijk bereik die verder gaat dan de gewaardeerde betrokkenheid van de deelnemers aan de dag zelf. Hoe realiseer je op vernieuwende wijze een groter effect?

Als Werkspoor-pioniers van het eerste uur en conservatoren visuele strategie en communicatie hebben Rob Stolte en Maarten Dullemeijer van ontwerpstudio Autobahn zichzelf ten doel gesteld de transformatie van het Werkspoorgebied te visualiseren. Het stimuleren van idee-vorming, verbindingen leggen tussen initiatiefnemers en vervolgens het zichtbaar maken van de resultaten zijn daarbij van cruciaal belang. www.playgroundcartesius.nl is een project van het duo waarin al deze elementen samenkomen. Om belangrijke creatieve processen te registreren in de (huidige) pioniers-fase, zijn de beide conservatoren altijd op zoek naar nieuwe vormen van verslaglegging. Dit resulteerde onder andere in 'Raamrapportages' binnen de Werkspookathedraal en 'Cloud-op-hout' tijdens seminars. De verslaglegging van De Kracht van Doen zal op dit spoor doorgaan met accenten op on-the-spot signaleren, verbinden en activeren. Deze nieuwe manieren van creatieve verslaglegging geven de resultaten tijdens én na afloop van het evenement effectief een groter bereik en biedt alle betrokkenen inzicht in een gezamenlijk punt op de horizon.

6. Partners

Autobahn

Go APE!

creatief bureau
Via Traiectum

STUDIO ROSA eventlab

Gemeente Utrecht

Contact:

Cartesius Museum
Erik Uitenbogaard, receptie en hoofdconservator
erik-uitenbogaard@cartesiusmuseum.org
T 0615633552
Postadres: Park Arenberg 94, 3731EV De Bilt
www.cartesiusmuseum.org

Coördinatie en centrale moderatie:

Cartesius Museum University,
Giep Hagoort primus inter pares,
Erik Uitenbogaard
Vormgeving: Via Traiectum, Erik Uitenbogaard BNO

Voor aanmelding zie:
www.cartesiusmuseum.nl

